

STATSREVISORANMODNING

STATSREVISORERNE

Anmodning om en undersøgelse af energiselskabernes energispareindsats

10. august 2016

Ref.: 15-001164-15

Godkendt efter statsrevisormødet
den 9. august 2016

Statsrevisorerne anmoder Rigsrevisionen om at gennemføre en undersøgelse af Energispareordningen (ESO).

Formålet med undersøgelsen er at kortlægge og vurdere evt. problemer med energispareordningen og dens administration. Undersøgelsen kan give input til de ændringer af ordningen, som i øjeblikket er under forberedelse.

Følgende spørgsmål ønskes belyst:

Er energispareordningen omkostningseffektiv?

- Er der særligt fokus på energibesparelser, som ikke ville være blevet gennemført uden tilskud? (Dvs. at ordningen har en høj grad af additionalitet)
- Er det de mest omkostningseffektive energispareprojekter, der gennemføres?

Har der været misbrug af tilskud til energibesparelser og omgåelse af reglerne?

- Udbetaler energiselskaberne tilskuddene i henhold til reglerne, og hvilken kontrol er der heraf?
- Er energiselskabernes dokumentation og kvalitetssikring af energibesparelserne tilfredsstillende?

Er Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets tilsyn med energispareordningen tilfredsstillende?

- Hvordan har ministeriet fulgt op på regeloverholdelse og ordningens omkostningseffektivitet?

Baggrund

Energiselskaberne (net- og distributionsselskaberne) har siden 2006 frivilligt indgået aftale med klima- og energiministeren om at medvirke til at realisere energibesparelser hos slutbrugere af energi. Indsatsen er en del af den samlede indsats, som blev fastlagt i den politiske aftale af 22. marts 2012 om den danske energipolitik i 2012-2020.

De konkrete mål, forpligtelser og rammer er senest fastsat i *aftale af 13. november 2012 og i bekendtgørelse nr. 1394 af 2. december 2015* om energispareydelser i net- og distributionsvirksomheder.

Der skulle være indgået en ny aftale med branchen pr. 1. januar 2016, bl.a. med baggrund i Deloitte og Grontmijs uafhængige evaluering af indsatsen fra marts 2015, men ministeriet kunne ikke opnå enighed med branchen om en fortsættelse.

Deloitte og Grontmijs evaluering fra marts 2015 viste, at energiselskabernes energispareindsats har en positiv samfundsmæssig effekt, dvs. gør en forskel med hensyn til at reducere det samlede energiforbrug i Danmark. Selskaberne har hvert år opfyldt deres målsætninger for energibesparelser, men i 2013 måtte selskaberne bruge en del af de opsparede energibesparelser for at nå målsætningerne. Det var en følge af, at den gennemsnitlige pris for at realisere energibesparelserne er steget væsentligt. Evalueringen afdækker en række udfordringer for indsatsen og indeholder en række anbefalinger vedrørende organiseringen af energispareindsatsen samt retningslinjer, regler og prioriteter i aftalen.

Derudover har branchen, herunder Dansk Energi og De Frie Energiselskaber, kritiseret energispareordningen på en række områder. Ud over at man finder ordningen for dyr (manglende omkostningseffektivitet), peger man fx på problemer med svigtende tilsyn og kontrol, hvilket giver risiko for svindel, snyd og konkurrenceforvridding.

Energistyrelsen har den 7. juni 2016 gjort status for Energiselskabernes energispareindsats i 2015 og oplyser, at net- og distributionsselskaberne har opfyldt 98 % af det gennemsnitlige sparemål for 2015.

Energistyrelsen har årligt udført en stikprøvekontrol af energispareindsatsen. Den seneste er gennemført i december 2015 af NIRAS. Undersøgelsen viste fejl i 37 % af de 150 undersøgte tilskudsprojekter fra 2014.

Der er ifølge DR gennemført over 100.000 energispareprojekter i 2015. Projekterne vurderes at koste omkring 1,6 mia. kr., som efterfølgende opkræves over energikundernes regninger. Der er intet omkostningsloft.

Energistyrelsen oplyser om status på ordningen den 29. juni 2016:

Der pågår politiske drøftelser i forlængelse af regeringens udspil i maj om nedbringelse af PSO-udgifter. I regeringens udspil er det samlede årlige mål nedsat til 10,1 PJ. Indtil der foreligger en ny politisk aftale, er den eksisterende gældende, og forpligtelserne er dermed fortsat 12,2 PJ i perioden 2015 – 2020.